

1.

1932-ben történt, amikor még Cold Mountainban volt az állami fegyház. És természetesen a villamos szék is.

Az elítéltek vicceket faragtak róla, ahogy az emberek mindig is tették azokkal a dolgokkal, amelyek megrémítik őket, de nem tudnak elmenekülni előlük. Hívták Öreg Füstösnek vagy Nagy Kakaónak. Elménkedtek a villanyszámláról, meg Moores igazgatóról, aki ezen süti meg ősszel a hálaadásnap vacsoráját, mivel a felesége, Melinda túl beteges a főzéshez.

De azoknak, akiknek tényleg bele kellett ülniük abba a székbe, gyorsan elment a viccelhetnékjük. Hetvennyolc kivégzést vezettem a Cold Mountainban töltött szolgálatom alatt (olyan szám ez, amelyet sohasem felejték el; még a halálos ágyamon is emlékezni fogok rá), és azt hiszem, a legtöbbjüket csupán akkor legyintette meg az igazság, amikor bokájukat odaszíjazták az Öreg Füstös tölgyfából készült vastag lábához. Ekkor döböntek rá (láttni lehetett a szemükben a kétségbeesést), hogy lábuk befejezte földi pályafutását. A vér még áramlik benne, az izmok még erősek, de akkor is vége; nem tesznek meg még egy mérföldet, nem táncolnak többet a házszentelőn. Az Öreg Füstös ügyfelei rájönnek, hogy haláluk boka felől közelít. Egy fekete selyemzsákot húznak a fejükre, miután elmondták zavaros és nagyrészt értelmetlen utolsó szavaikat. Állítólag az ő érdekükben történik, de én mindig arra gondoltam, inkább miattunk, hogy ne láthassuk a kétségbeesés iszonyú áradását a szemükben, amikor megértik, hogy ülve fognak meghalni. Cold Mountainban nem volt külön siralomház, csak a másik négy tömbtől arrébb álló, náluk négyszerte kisebb E blokk. Téglából épült, nem fából,

borzalmas fémtetővel, amely úgy ragyogott a nyári napsütésben, mint egy haldokló szeme. Hat cella volt benne, háromhárom a széles folyosó két oldalán, mindegyik csaknem kétszer akkora, mint a másik négy épület zárkái, és mindegyik egyszemélyes, ami nagy luxus egy börtönben (különösen az volt a harmincas években), de a lakóik szívesen elcserélték volna őket a másik négy tömb bármelyik cellájára. Higgyék el, megtették volna.

Azokban az években, amikor tömbparancsnok voltam, a hat cella sohasem volt egyszerre foglalt, hála legyen Istennek ezért a kis szívességért. Legföljebb négyet töltöttek meg, fehérek-feketék vegyesen (Cold Mountainban nem ismerték a faji megkülönböztetést az élőhalottak között), ami önmagában is egy kis darab pokol volt. Volt köztük egy asszony, Beverly McCall. Fekete, mint a pikk ász, és olyan szép, mint a bűn, amelynek az elkövetésére maguknak sosem lenne elég kurázsijuk. Hat éven át tűrte a férje ütlegeit, de egyetlen napig sem tűrte, hogy megcsalja. Azon az estén, amikor rájött a csalásra, megvárta a szerencsétlen Lester McCallt – akit a haverjai (és feltételezhetően rendkívül rövid távú barátnői) Figarónak hívtak – a borbélyműhely fölötti lakásukhoz vezető lépcső tetején. Megvárta, amíg a férj félig levette a kabátját, aztán a betétes cipőjére ontotta a házasságtörő beleit. Ehhez Figaró egyik borotváját használta. Két nappal azelőtt, hogy bele kellett volna ülnie az Öreg Füstösbe, odahívott a cellájához, és azt mondta, álmában meglátogatta afrikai szellem-atyja, és felszólította, dobja el rabszolganevét, saját szabad nevével haljon meg, ami úgy hangzik, hogy Matuomi. Az volt a kívánsága, hogy a kivégzési parancsban Beverly Matuomi néven szerepeljen. Úgy vélem, szellem-atyja nem adott neki másik keresztnévet, vagy ha mégis, azt nem értette. Azt mondtam, rendben van. Ottani főnökösködésem éveiben

megtanultam, hogy sohase tagadjam meg az elítéltek kívánságait, hacsak nem nagyon muszáj. Beverly Matuomi esetében amúgy sem számított. A kormányzó másnap délután három körül odatelefonált, közölve, hogy halálos ítéletét életfogytiglanra változtatták, amelyet a Grassy Valley-beli női fegyházban kell letöltenie – igen snassz, semmi fasz, mondogattuk akkortájt. Meg kell mondanom, boldog voltam, amikor láttam, hogy Bev kerek fara bal felé, és nem jobbra távolodik az ügyletes asztalától.

Harmincöt év múlva, vagy még később legalább harmincötnek kellett lennie – pillantottam meg a nevét egy újság halálozási rovatában, egy kép alatt, amely csontos arcú fekete hölgyet ábrázolt, fehér hajfelhővel és a sarkoknál strasszkövel díszített szemüveggel. Beverly volt az. Élete utolsó tíz évét a gyászjelentés szerint szabadlábon töltötte, egyedül igazgatva Raines Falls kisváros könyvtárát. Tanított a vasárnapi iskolában is, és nagyon szerették abban a porfészekben. A KÖNYVTÁROS VÉGZETES SZÍVROHAMA, közölte a cím, amely alatt, kisebb betűkkel, mintha utólag jutott volna eszükbe, ez állt: *Több mint húsz év a börtönben gyilkosság miatt.* Csak a szeme, hatalmas, lángoló szeme a strasszdíszes szemüveg mögött, csak az nem változott. Még hetven-egynéhány éves korában is olyan asszony volt, aki sürgős szükség esetén nem habozna kikapni egy zsilettet a fertőtlenítős kék tokból. Föl lehet ismerni a gyilkosokat, még ha egy álmos kisváros öreg könyvtárosnőjeként végzik is. Legalábbis akkor, ha az ember olyan sok időt töltött közöttük, mint én. Csupán egyetlenegyszer támadtak kétségeim a munkámat illetően. Azt hiszem, éppen emiatt írom le mindezt.

Az E blokk közepének folyosóját fáradt citromzöld linóleum borította. Amit más börtönökben „utolsó mérföld”-nek hívtak,

annak Cold Mountainban „halálsor” volt a neve. Azt hiszem, észak-déli irányban, elejétől végéig hatvan lépés volt a hossza. Az elején volt a sötétzárka. A végén egy T alakú elágazás. A bal oldal az életet jelentette – már ha életnek lehet nevezni azt, ami a napégette tornaúdvarton zajlott, de sokan hívták annak; évekig ott töltötték a napjaikat, és semmi bajuk nem lett tőle. Tolvajok, gyűjtogatók, szexuális bűnözők, beszélgettek, sétálgattak, apró-cseprő üzleteket kötöttek.

A jobb oldal – hát az más dolog. Először az irodámba került az elítélt (ahol ugyancsak zöld volt a szőnyeg, állandóan terveztem, hogy kicserélem, de valahogy mindig elmaradt), és elhaladt az íróasztalom előtt, amelyet balról az amerikai zászló, jobbról az állam zászlaja keretezett. A szoba túloldalán két ajtó volt. Az egyik egy kis WC-be nyílt, amelyet én és az E blokk őrsége (meg néha még Moores igazgató is) használtunk; a másik egy raktárfélébe. Itt ért véget az utad, ha elindultál a halálsoron.

Apró ajtó volt, le kellett hajtanom a fejemet, valahányszor beléptem rajta, John Coffeynek pedig szinte le kellett ülnie. Az ajtó mögött egy kis előtér, ahonnan három betonlépcső vezetett le a deszkapadlóra. Siralmas helyiség volt, fűtetlen és bádogtetős, mint a blokknak az a másik szobája, amelyhez hozzátoldották. Télen annyira hideg volt, hogy látszott a lehelet, nyáron majd megfulladtunk a melegtől. Elmer Manfréd kivégzésekor – azt hiszem, '30 júliusában vagy augusztusában volt – kilenc tanúnk ájult el.

A raktár bal oldalán megint az élet. Szerszámok (láncokkal összevissza keretbe erősítve, mintha legalábbis puskák lennének, nem pedig ásók és csákányok), vasáru, vetőmag zsákszámra, a

börtönkert tavaszi beültetéséhez, vécépapírral teli dobozok, raklapok, rajtuk felstószolva a lemezek, melyekből a börtönműhelyben gyártották a rendszámablákat, még meszes zacskók is, hogy ki lehessen jelölni a baseballrombuszt és a futballpályát. A bentlakók a Legelő nevű helyen játszottak, és az őszi délutánokat nagyon várták Cold Mountainban.

Jobbra ismét a halál. Maga az Öreg Füstös tulajdon mivoltában, egy deszkadobogón, a raktár délnyugati sarkában, tömzsi tölgyfa lábakon, széles tölgyfa karokkal, amelyek utolsó perceiket élő rémült emberek izzadságát szívták repedéseikbe, tetején a fémsapkával, amely rendszerint hetykén csüng a szék hátán, mint valami robotkölyök sityakja egy Buck Rogers-képregényben. Egy huzal vezetett ki belőle, a szék mögötti salakbeton fal tömített furatán keresztül. A szék egyik oldalán galvanizált cinkvödör. Ha belenéznek, egy szivacsorongot látnak, amelyet úgy kanyarítottak ki, hogy pontosan illeszkedjék a fémsapkába. Kivégzések előtt beáztatják sós vízbe, hogy jobban vezesse az áramot, amely végigfut a vezetéken, át a szivacson, bele az elítélt agyába.

2.

1932 John Coffey éve volt. A részleteket megírták az újságok, még most is megtalálhatóak, ha valaki veszi a fáradságot, hogy előkeresse őket – akinek több az ereje, mint egy vénséges vén embernek, aki egy georgiai öregotthonban szundikálja át élete hátralévő részét. Emlékszem, forró ősz volt, igazán forró. Október csaknem olyan volt, mint augusztus, és az igazgató felesége, Melinda az indianolai kórházban feküdt. Ezen az őszön kaptam meg életem legsúlyosabb húgyúti fertőzését, amely nem

volt elég komoly ahhoz, hogy én is kórházba kerüljek, de ahhoz igen, hogy a halált kívánjam, valahányszor vizeinem kellett. Delacroix össze volt, a félkopasz kis franciáé, akinek volt egy egere, mely nyáron bukkant fel, és megtanulta azt az ügyes trükköt a gurigával.

Mindenekelőtt azonban ez volt az az ősz, amikor megjött az E blokkba John Coffey, akit halálra ítélték a Dettick ikrek megerősökléséért és meggyilkolásáért.

Egyszerre négy-öt ór teljesített szolgálatot, de közülük sokan csak kiségitőként. Dean Stanton, Harry Terwilliger és Brutus Howell (akit Brutálnak hívtak, de csak tréfából, hatalmas méretei ellenére egy légynek sem tudott volna ártani, ha nem volt muszáj), valamennyien meghaltak már, Percy Wetmore is, aki csakugyan brutális egy alak volt, ráadásul ostoba. Nem illett az E blokkba, ahol a rossz természet haszontalan, sőt néha veszélyes lehet, de hát a kormányzó feleségének volt valami pereputtya, ezért maradt.

Ő volt az, aki bekísérte Coffeyt az épületbe az állítólag hagyományos „Halott ember közeledik! Itt a halott ember!” kiáltással.

Október ide vagy oda, még mindig olyan meleg volt, mint a pokol torkában. A tornaudvarra vezető ajtó kinyílt, beengedte a ragyogó fényözönt és a legnagyobb embert, akit életemben láttam, leszámítva néhány kosaras fickót, akiket a tévében szoktak mutogatni, annak az öregotthonnak a társalgójában, ahol nyáladzó öregek között számolom utolsó napjaimat. Láncokat viselt a karján, a bokáján lábbilincset; láncok voltak

keresztbevetve hordómellén, és maga után is láncot húzott, mely olyan hangot adott, mintha aprópénz gurulna szerteszt, ahogy végighaladt a cellák között a citromzöld folyosón. Percy Wetmore jött az egyik oldalán, a másikon a kis, csontos Harry Terwilliger, és úgy festettek, mintha gyerekek kísérnének egy fogságba ejtett medvét. Coffeyhoz képest gyerekek tűnt még Brutus Howell is, márpedig ő száznyolcvannál magasabb, szekrényméretű ember volt, focistaként kezdte, az LSU-ban játszott, amíg ki nem rúgták és haza nem jött a hegyek közé.

John Coffey fekete volt, mint a legtöbben azok között, akik az E blokkban laktak egy darabig, mielőtt kiszenvetnek az Öreg Füstös ölében, és két méter magas, de egyáltalán nem olyan nyúlánk, mint a tévében a kosaras fickók: a válla széles, a melle domború, minden irányban csak úgy dagadtak rajta az izmok. A legnagyobb farmert adták rá, amit csak találtak a raktárban, a nadrág szára mégis csak félig takarta köteges izmú, forradásos vádliját. Az ingét a mellkasa közepéig nem tudta begombolni, az ujjak az alkarja közepéig értek. A sapkáját egyik hatalmas kezében szorongatta, és ez így is volt jól, mert kopasz fejének mahagóni golyóbisán úgy festett volna, mint a kintornás majmának sapkája, azzal az eltéréssel, hogy az vörös, ez meg kék volt. Látszólag olyan könnyedén szét tudta volna törni a ráaggatott láncokat, mint ahogy maguk tépkedik a karácsonyi csomagról a szalagot, de ha az ember az arcába nézett, tudhatta, hogy sohasem fog ilyesmit tenni. Nem volt gyagyás, még ha Percy ezt tartotta is róla, messze nem volt az, amit Percy hülyének hívott, inkább elveszettnek tűnt. Állandóan maga köré pillogott, mintha nem tudná, hol is van, talán még azt se, hogy kicsoda. Az első gondolatom az volt, hogy úgy néz ki, mint valami fekete Sámson,

azután, hogy Delila simára borotválta, és örökre kiszívott belőle minden spirituszt.

-- Halott közeledik! -- trombitálta Percy, a bilincsénél fogva rángatva maga után a medvetermetű embert, mintha tényleg azt képzelné, hogy akkor is meg tudja mozdítani, ha Coffey esetleg úgy döntene, hogy nincs kedve továbbmenni. Harry nem szólt, de zavartnak látszott. -- Halott emb...

-- Ebből elég! -- mondtam. Abban a cellában voltam, amelyet Coffeynek szántunk, a priccsen ültem. Tudtam persze, hogy jön, azért voltam ott, hogy fogadjam és gondjaimba vegyem, de fogalmam sem volt a méreteiről, amíg meg nem láttam. Percy olyan pillantást vetett rám, amiben benne volt, hogy „itt mindenki tudja ám, milyen seggfej vagy” (kivéve természetesen ezt a nagy marhát, aki csak ahhoz ért, hogyan erőszakoljon és öljön meg kislányokat), de nem szólt semmit.

Megálltak hárman a cellaajtó előtt, amely félre volt húzva a sínen. Biccentettem Hányiné, aki azt kérdezte: -- Biztos, hogy odabent akarsz vele maradni, főnök? -- Ritkán hallottam idegesnek Harry Terwilligert; amikor ott állt mellettem hat-hét éve a lázadások idején, akkor sem remegett, pedig arról susmogtak, hogy néhány rabnak fegyvere is van -- de most kihallatszott a hangjából a nyugtalanság.

-- Lesz valamilyen problémám veled, nagyfiú? -- kérdeztem. Ültem a priccsen, és igyekeztem, hogy ne lássák és hallatsszák, milyen nyomorúságosan érzem magam: az a húgyúti fertőzés, amelyet korábban említettem, egyelőre nem volt olyan rossz, mint

később, de azért meg kell mondanom, most sem volt egy tengerparti nyaralás.

Coffey lassan elfordította a fejét -- egyszer balra, egyszer jobbra, aztán vissza középre. Amikor megtalálta a tekintetemet, nem eresztette el többé.

Harry egyik kezében, egy kartonra csíptetve, ott volt Coffey személyi anyaga.

-- Add oda neki -- szoltam rá. -- Add a kezébe.

Megtette. A nagy mafla úgy vette át, mint egy holdkóros.

-- Most pedig add ide nekem, nagyfiú mondtam, és Coffey engedelmeskedett. A láncai csörögtek-zörögtek. Le kellett hajtania a fejét, hogy beléphessen a cellába.

Végignéztem rajta, főképp azért, hogy fölmérjem a magasságát, valóban akkora-e, nem valami érzékcsalódásról van-e szó. Tényleg akkora volt, kétméteres. A súlyát száznegyven kilóban adták meg, de azt hiszem, ez csak becslés volt; lehetett százhatvan, de akár százhetvenöt is. A hegek és különleges ismertetőjelek rovatában egyetlen szó: *Számosak*, Magnusson, az öreg házirab nehézkes nyomtatott betűivel.

Fölnéztem. Coffey kicsit arrébb csoszogott, és megláttam, hogy Harry ott áll a folyosón Delacroix cellája előtt -- ő volt az egyetlen rabunk, amikor Coffey megérkezett. Del kicsi, kopaszodó emberke volt, arcán annak a könyvelőnek a szorongásával, aki

tudja, hogy hamarosan fölfedezik a sikkasztását. Szelídített egere a vállán ült.

Percy Wetmore behajolt a cella ajtaján, amely épp most lett John Coffey otthona, Méretre készült övéről lekasztotta hikoribunkóját, és a tenyerét csapkodta vele, olyasformán, mintha használni szeretné, én pedig egyszer csak nem tudtam elviselni, hogy ott van. Talán a szokatlan hőség volt az oka, talán az ágyékomat égető húgyúti fertőzés, amely miatt csaknem elviselhetetlenül viszketett mindenütt, ahol flanel alsóneműm hozzáért a bőrömhöz, talán az a tudat, hogy az állam odaküld nekem egy úgyszólván gyengeelméjű feketét kivégzésre, Percy pedig láthatólag szeretné előbb egy kicsit megdolgozni. Valószínűleg mindez együtt. Akárhogy is, egy kis ideig nem törődtem Wetmore politikai kapcsolataival.

-- Percy -- mondtam --, költözik a gyengélkedő.

-- Bill Dodge van szolgálatban abban a...

-- Tudom -- feleltem. -- Eredj, segíts neki.

-- Nem az én dolgom -- vitatkozott. -- Nekem ezzel a nagy balfasszal van dolgom. -- Neheztelt a nagy emberekre. Nem volt annyira csontos, mint Harry Terwilliger, de termetre ugyanolyan alacsony. Afféle papírsúlyú, aki szeret kötözködni, különösen, ha minden esélye megvan a győzelemre. Szörnyű büszke volt a hajára, örökösen azt babrálta.

-- Ezt a munkát elvégezted -- válaszoltam. Eredj a gyengélkedőbe.

Lebiggyedt az alsó ajka. Bill Dodge és emberei dobozokat, lepedőkötegeket, sőt ágyakat cipeltek; az egész gyengélkedő átköltözött egy új, favázás épületbe a börtön nyugati szárnyában. Kemény munka, sok emelgetés. Percy Wetmore egyáltalán nem óhajtott részt venni benne.

-- Éppen elég embere van -- erősködött.

-- Akkor menj oda főnökhelyettesnek -- mondtam megemelt hangon. Láttam, hogy Harry megrezzen, de nem érdekelt. Ha a kormányzó utasítja Moores igazgatót, hogy rúgjon ki, amiért nem a megfelelő helyen kekeckedtem, ugyan kit tesz a helyemre Hal Moores? Talán Percyt? Kész vicc. -- Nem érdekel, mit csinálsz, Percy, de innen tűnj el egy időre.

Egy pillanatig azt hittem, nem fog elmenni, és csakugyan zúr lesz, Coffey meg csak állt ott egész idő alatt, mint a világ legnagyobb lejárt órája. Azután Percy visszadugta a botját különleges övébe -- fene ostoba és hívságos holmi volt --, és elindult a folyosón. Nem emlékszem, ki ült az ügyeletes asztalánál aznap, úgy sejtem, valamelyik kisegítő, de Percynek nem tetszett, ahogy ránézett, mert odavakkantott:

-- Töröld le a vigyort a szaros képedről, mert én törlöm le -- miközben elment mellette. Kulcs csörgött, egy pillanatra betört a napfény a tornaudvar felől, azután Percy Wetmore eltűnt, legalábbis egy időre. Delacroix egere reszkető bajusszal ide-oda szaladgált a francia vállán.

-- Maradj nyugton, Mr. Jingles -- mondta Delacroix, és az egér megtorpant a bal vállán, mintha csak megértette volna. -- Legyél

csak ilyen szép nyugodt és csendes. -- A francia dallamos *cajun* [A XVIII. századi angol-francia háborúk elől Kanadából Louisianába menekült franciákat hívják cajunnek.] kiejtésével a csendes olyan egzotikus idegenszerűséggel hangzott, hogy sönvés.

-- Feküdj le, Del -- mondtam kurtán. -- Pihenj. Te se üsd bele az orrod.

Tette, amit mondtam. Megerőszakolt egy fiatal lányt és megölte, azután elrejtette a hulláját a bérház mögött, amelyben a lány lakott, lelocsolta petróleummal, majd felgyújtotta, valamiért azt remélve, hogy ezzel eltüntetheti a bűnjelet. A tűz átterjedt az egész épületre, és még további hat ember halt meg, közöttük két gyermek. Ez volt az első alkalom, hogy Delacroix összeütközésbe került a törvénnyel, és most csupán egy szelíd, aggodalmas arcú, kopaszodó ember volt, akinek a haja lenőtt az inggallérijáig. Nemsokára bele kellett ülnie az Öreg Füstösbe, amely majd véget vet az életének, de az a valami, ami arra a szörnyű tette készítette, már elszállt belőle. Delacroix ott hevert a priccsén, és engedte, hogy kis társa cincogva futkározzon a kezén. Bizonyos értelemben ez volt a legrosszabb; az Öreg Füstös sohasem égette el azt a valamit, ami bennük volt, ahogy a manapság befecskendezett szerek sem altatják el. Kiürül a testből, átugrik valaki másba, és mi csak a hüvelyt ölhetjük meg, amely igazából már nem is él.

Visszafordultam az óriáshoz.

-- Ha szólok Harrynek, hogy vegye le rólad a láncokat, rendesen fogsz viselkedni?

Bólintott. Ez is olyan volt, mint a fejrázás: le, föl, vissza középre. A különös szemek engem néztek. Valahogy béke volt bennük, de nem az a fajta, amiben meg lehet bízni. Intettem Harrynek, aki bejött, és levette róla a láncokat. Most nem látszott rajta félelem, még akkor sem, amikor odatérdelt Coffey fatörzs lábszárai közé, hogy kinyissa a lábbilincset. Ez egy kicsit megnyugtató. Percy volt az, aki Harryt idegesítette, márpedig én megbíztam Harry ösztöneiben. Az E blokk minden állandó emberének ösztöneiben megbíztam, az egyetlen Percyt kivéve.

Egy kis beszédet szoktam tartani az újonnan érkezetteknek, de Coffeynél haboztam, mivel olyan abnormálisnak tűnt, és nem csak a méretei miatt.

Amikor Harry hátralépett (Coffey meg se moccant az egész bilincsoldási szertartás alatt, olyan békésen ácsorgott, mint egy igásló), fölnéztem új ügyfelemre, megkocogtattam hüvelykujjammal az iratokat, és megkérdeztem:

-- Tudsz beszélni, nagyfiú?

-- Igen, uram, főnök, tudok beszélni -- válaszolta. Hangja mély és halk mennydörgés robaja volt. Frissen beállított traktormotorra emlékeztetett. Tulajdonképpen nem déli akcentussal beszélt, de, ahogy később megállapítottam, volt egyfajta délies szerkezete a beszédének. Mintha Délről származott volna, de nem déli családból. A beszédmodora nem vallott analfabétára, de művelt emberre sem. Ez is rejtély volt, mint annyi más vele kapcsolatban. Főképpen a szeme zavart: valami békés szórakozottság volt benne, mintha Coffey messzi-messzi lebegne.

-- A neved John Coffey.

-- Igen, uram, főnök, akár az ital, csak nem ugyanúgy írják. [A Coffey és a coffee (kávészé) ejtése azonos.]

-- Szóval tudod, hogyan írják? Tudsz írni, olvasni?

-- Csak a saját nevemet, főnök -- válaszolta derűsen.

Felsóhajtottam, azután előadtam fogadóbeszédem rövidített változatát. Már eldöntöttem, hogy nem lesz vele semmi gond. Ebben tévedtem is meg nem is.

-- A nevem Paul Edgecombe -- mondtam.

-- Én vagyok az E blokk főnöke, a góré. Ha akarsz tőlem valamit, név szerint hívjál. Ha nem vagyok itt, akkor szólj ennek a másik embernek -- a neve Harry Terwilliger --, vagy hívd ide Mr. Stantont, esetleg Mr. Howellt. Megértetted?

Coffey bólintott.

-- Csak azt ne várd, hogy megkapod, amit akarsz, amíg el nem döntjük, szükséged van-e rá. Ez nem szálloda. Tudsz követni?

Ismét bólintott.

-- Ez egy nyugodt hely, nagyfiú, eltérően a börtön többi részétől. Itt csak Delacroix van és te. Nem kell dolgoznod, többnyire csak ülni fogsz. Lesz rá időd, hogy mindent átgondoljál. -- A többség

szerint túl sok idő van rá, de én nem mondok ilyet. -- Éjszaka, ha mindenki rendesen viselkedik, rádiózunk. Szereted a rádiót?

Bólintott, de bizonytalanul, mintha nem lenne biztos benne, mi az a rádió. Később rájöttem, hogy ebben van is valami igazság; Coffey felismerte a dolgokat, amikor újra látta őket, közben megfélekedett róluk. Ismerte a képregénysorozatok figuráit, de csupán ködös emléke volt arról, hogy mi történt, amikor utoljára találkozott velük.

-- Ha jól viselkedsz, akkor mindig időben ehetsz, sohasem fogod látni a sötétzárkát a folyosó túlsó végében, nem kell viselned a hátul gombolós vászonkabátot. Délutánonként négytől hatig kimehetsz az udvarra, kivéve vasárnap, amikor a többi rab focizik ott. Vasárnap délután fogadhatod a látogatóidat, ha van valaki, aki látni akar. Van, Coffey?

Megrázta a fejét. -- Nincs senki, főnök -- válaszolta.

-- Hát akkor az ügyvédedet.

-- Azt hiszem, sose látom többet -- mondta. -- Kirendelték mellém. Nem gondolom, hogy eltalálna ide föl, a hegyekbe.

Merőn ránéztem, nem tréfál-e, de nem úgy látszott. Tulajdonképpen nem is számítottam másra. A John Coffey-félék ügyében nemigen szoktak fellebbezni, különösen akkortájt; egy nap alatt lement a tárgyalás a bíróságon, azután a világ megfélekedett róluk, amíg az újság nem közölte, hogy egy bizonyos fickóba beleeresztettek egy kis áramot éjfél tájt. De egy embert, akinek van felesége, gyermekei vagy barátai, akiket

várhat vasárnap délután, könnyebb regulázni, már ha regulázásra van szükség. Itt nem kellett, és még jó, mert Coffey olyan istentelenül nagyra nőtt.

Kicsit fészkelődtem a priccsen, azután úgy döntöttem, talán valamivel jobban érezné magát az alfelem, ha fölállnék, ezért így is tettem. Coffey tiszteletteljesen hátrált előlem, a kezét összekulcsolta maga előtt.

-- Az ittléted, nagyfiú, lehet kellemes, vagy kellemetlen. Csak rajtad múlik. Én megmondom, te is megkönnyítheted, mert végső soron itt minden ugyanúgy szokott végződni. Azt fogod kapni, amit megérdemelsz. Van valami kérdésed?

-- Lefekvés után hagynak valamilyen világosságot? -- kérdezte azonnal, mintha alig várta volna a lehetőséget.

Csak pislogtam. Sok különös kérdést tettek föl már az újonnan jöttek az E blokkban -- egyszer még a feleségem melltartóméretére is rákérdeztek --, de ilyet még soha.

Coffey cseppet bizonytalanul mosolygott, mintha tudná, hogy bolondnak nézzük, de hát nem tehet róla.

-- Mert néha egy kicsit félek a sötétben -- mondta. -- Ha idegen helyen vagyok.

Végigmértem teljes hosszában, és különös módon megindultam. Tudják, az ilyenek is megindítják az embert, ha nem látjuk őket legrosszabb pillanataikban, amikor iszonyúságaikat kalapálják, mint démonok a kovácsműhelyben.

-- Igen, itt egész éjjel jó világos van -- mondtam. -- A halálsoron mindig ég a villanyok fele este kilenctől reggel ötig. -- Azután észbe kaptam, fogalma sincs miről beszélek: nem tudhatta, mi a különbség a Mississippi sara és a halálsor között, így hát megmagyaráztam: A folyosón.

Megkönnyebbülten bólintott. Nem vagyok biztos benne, tudta-e, mi az a folyosó, de láthatta a dróthálójukban a kétszáz wattos körtéket.

Ekkor olyasmit tettem, amit fogollyal még sohasem: kezet nyújtottam neki. Ma se tudom, miért. Talán amiért megkérdezte a világítást. Harry Terwilliger pislogni kezdett, annyit mondhatok. Coffey meglepő gyöngédséggel fogta meg a kezemet, amely elveszett az övében, és ez volt minden. Újabb légy került a légyfogómba.

Kiléptem a cellából. Harry helyretolta a sínen az ajtót, és bezárta mindkét zárat. Coffey egy-két pillanatig még egy helyben ácsorgott, mintha nem tudná, mit tegyen most, azután leült a priccére, összekulcsolta két óriási kezét a térdei között, és lehorgasztotta a fejét, mint aki szomorú vagy imádkozik. Mondott valamit különös, délies hangján. Tökéletes tisztasággal hallottam, és noha akkor még nem sokat tudtam arról, amit tett -- arról, akit etetünk és ellátunk, nem szabad túl sokat tudni addig, amíg el nem jön az ideje, hogy megfizessen érte --, mégis megborzongtam.

-- Nem tudtam segíteni, főnök -- mondta. Megpróbáltam visszatartani, de már túl késő volt.